

Klimaetaten
Rådhuset
0037 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
22/4775 - 6

Saksbeh.:
Kristin Ulsrud, 924 24 883

Dato:
25.01.2023

Tildelingsbrev for Klimaetaten 2023

1. Innledning	1
2. Fellesføringer for 2023	2
3. Føringer for en eller flere sektorer og/eller virksomhet	3
3.1 Føringer for sektoren	3
3.2 Føringer for virksomheten	4
4. Årsbudsjett 2022 – bystyrets vedtak	8
4.1 Sektormål, virksomhetsspesifikke mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall	8
4.2 Tiltak i klimabudsjett 2023	10
4.3 Tallbudsjettet	10
4.4 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter	11
4.5 Risiko og risikostyring	11
5. Oppdrag	11
6. Styringsdialog og resultatoppfølging	12
6.1 Styringsdialog og møteplan	12
6.2 Rapportering og resultatoppfølging	13

1. Innledning

Tildelingsbrevet utgjør sammen med vedtatt budsjett, årsberetning og Instruks for virksomhetsstyring de sentrale styringsdokumentene i styringsdialogen mellom byrådsavdeling og underliggende virksomhet. I tildelingsbrevet formidler byrådsavdelingene bystyrets budsjettvedtak, presiserer forventninger knyttet til

dette og angir/varsler eventuelle særskilte oppdrag. I tillegg inneholder tildelingsbrevet føringer høyt prioritert fra byrådet, og som gjelder alle virksomheter det kommende året, se pkt. 2.

Sak 1 Byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026, byrådets tilleggsinnstilling, og bystyrets budsjettvedtak forutsettes kjent, i likhet med Instruks for virksomhetsstyring, Instruks for internkontroll og byrådssak 1055/17 om tillitsbasert styring og ledelse, se <https://felles.intranett.oslo.kommune.no/styring-og-ledelse/styring-og-ledelse/>.

For å realisere byrådets visjon om en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle kreves bidrag fra samtlige virksomheter. Vi viser til Sak 1 med føringer som legges til grunn for virksomhetenes arbeid i 2023. For å nå kommunens mål og for å løse stadig mer sammensatte oppgaver, er det nødvendig at sektorene finner løsninger gjennom samarbeid og samhandling på tvers, og at kommunen jobber i takt på tvers av organisatoriske skillelinjer til beste for innbyggerne.

Tildelingsbrevet skal ikke og kan ikke omfatte alt som gjøres i virksomheten. Om det oppstår risiko for at virksomheten ikke kan overholde lover og regler, eller hvor virksomheten står i fare for å ikke kunne ivareta sin grunnleggende tjenesteproduksjon, skal etaten på egnet vis og uavhengig av styringshjul, informere byrådsavdelingen. Eventuelle uklarheter rundt dette tas opp i styringsdialogen.

Ansaret for oppfølging av tildelingsbrevet ligger hos etatssjef.

2. Fellesføringer for 2023

Fellesføring 1: Samfunnssikkerhet og beredskap

Virksomhetene i kommunen skal arbeide kunnskapsbasert, helhetlig og koordinert med samfunnssikkerhet og beredskap og være rustet til å ivareta sine oppgaver dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe. Virksomhetene skal jobbe systematisk for å avdekke risikoer og sårbarheter, og arbeide forebyggende for å hindre at uønskede hendelser inntreffer, og ha fokus på kontinuitetsplanlegging. Virksomhetene skal i dette aktivt jobbe for å avdekke avhengigheter og sørge for involvering av relevante aktører. Erfaringer fra pandemihåndteringen skal implementeres i virksomhetens daglige arbeid med beredskap, og settes i sammenheng med virksomhetens arbeid med organisering, styring og ledelse.

Virksomhetene skal rapportere på vurderinger og tiltak i styringsdialogen i 2023 og kort i årsberetning 2023.

Den krevende energisituasjonen i Norge og Europa har forsterket behovet for å redusere og effektivisere energibruken, og for å produsere mer energi lokalt. Byrådet ønsker at kommunens innsats for energieffektivisering og energiproduksjon videreføres i 2023. Det vises til brev til alle virksomheter fra respektive byrådsavdelinger om ulike tiltak i den forbindelse.

Virksomhetene skal rapportere på vurderinger og tiltak i styringsdialogen i 2023 og kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 2: Mangfold, likeverd og et inkluderende arbeidsliv

Bydeler, etater og foretak skal aktivt skape bevissthet om språkbruk og egen praksis, styrke mangfoldskompetansen og gjøre en innsats mot hatefulle ytringer og holdninger. Det vises i den forbindelse til strategiene og tiltakene i handlingsplanen mot hatefulle ytringer og holdninger «Ord som betyr noe» og handlingsplanen for kjønn-, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold «Stolt og fri».

Oslo kommune skal være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass. Kommunens virksomheter skal aktivt bidra til å skape jobbmuligheter, kvalifisering og veier inn i arbeidslivet. For å oppnå kommunens mål og som en forberedelse til implementering av Fullføringsreformen må kommunens virksomheter bidra til at antallet lærlinger økes. Virksomhetene skal også vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag.

Virksomhetene må kunne redegjøre for innsatsen i styringsdialogen 2023 og i årsberetning 2023.

Fellesføring 3: Bærekraftig sunn mat og reduksjon av matsvinn

Alle kommunens virksomheter som serverer mat eller avholder et arrangement hvor det serveres mat, skal sørge for at maten er vegetarisk, med mindre noe annet blir etterspurt. Det skal være et vegansk alternativ tilgjengelig. Dette gjelder ved alle måltider. Virksomhetene skal bidra til å nå mål om reduksjon i matsvinn med 50 % innen 2030.

Virksomhetene skal rapportere i årsberetningen for 2023 om oppfølgingen av føringene.

3. Føringer for en eller flere sektorer og/eller virksomhet

MOS gjør oppmerksom på at dersom en føring ikke kan følges opp, bes etaten gjøre byrådsavdelingen særskilt oppmerksom på årsak til dette i forbindelse med sine tertialrapporteringer.

3.1 Føringer for sektoren

Det forventes at virksomhetene bistår byrådsavdelingen med å informere og forberede byråden i saker etaten har ansvar for. Byrådsavdelingen forutsetter at etatene fanger opp og fortløpende vurderer endringer i nasjonal, regional eller internasjonal politikk som har relevans for fagområder som etaten har ansvar for. Vi forutsetter også at etaten fanger opp relevante prosesser og høringer med forslag til endringer i politikk, eksempelvis ambisjoner, reguleringer og rammevilkår, som har relevans for Oslo kommune, og holder byrådsavdelingen informert der det er relevant.

Klima og miljø

For virksomheter under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel er det viktig å lede an i miljø- og klimaarbeidet. Det forventes at tiltak gjennomføres innen angitt frist og av høy kvalitet. Etatene skal utvikle nye, og å videreutvikle eksisterende klimatiltak for å nå kommunens klimamål. Tiltak til klimabudsjettet 2024 spilles inn i budsjettprosessen.

Informasjonssikkerhet/personvern

Byrådsavdelingen skal informeres ved alvorlige hendelser på informasjonssikkerhets- og personvernområdet og dersom virksomheten velger å ta stor risiko mht. informasjonssikkerhet. Byrådsavdelingen er innforstått med at det i kortere perioder kan være riktig å akseptere «røde risikoer» innenfor dette, men ber imidlertid om å bli orientert i slike tilfeller. Det skal da fremgå hvilken risiko som er akseptert, og hvorfor en vurderer at det er riktig å akseptere en slik risiko. Ved uønskede hendelser på personvernområdet skal i tillegg Personvernombud og Datatilsynet varsles. Dersom Datatilsynet varsles skal Personvernombudet i kommunen kontaktes før varsel sendes, og uansett motta en kopi av det aktuelle varselet.

Kommunerevisjonssaker

Vi understreker at tilrådninger fra kommunerevisjonen skal følges opp. I den grad dette ikke er mulig eller hensiktsmessig skal det dokumenteres hvilke vurderinger som ligger til grunn for at anbefalingen ikke følges opp.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Det følger av instruks for virksomhetsstyring at kommunale virksomheter skal ha en oppdatert og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for sitt ansvarsområde, som er tilpasset overordnet ROS-analyse for Oslo kommune. Det følger videre at virksomhetene skal ha en oppdatert beredskapsplan i tråd med fastsatte krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt. I den grad det ikke allerede er gjort ber vi om at Klimaetaten gjennomgår og eventuelt oppdaterer sine risiko og sårbarhetsanalyser og sitt planverk i lys av den endrede sikkerhetssituasjonen som har oppstått. Vi

ber videre om at de virksomheter som ikke har egen beredskapsplan eller tiltakskort for bortfall av vann utarbeider dette.

Strømutgifter

Virksomhetene skal synliggjøre i internbudsjettet hva som settes av til strøm. Prisprognoser kan hentes inn fra UKE for dem som følger deres avtaler. Dersom prisene blir lavere enn først lagt til grunn, skal ikke mindreforbruket benyttes til andre formål uten avklaring med byrådsavdelingen.

Plan- og byggesaker

Byrådsavdelingen viser til at kommunen har behov for god fremdrift i plan- og byggesaker og behov for å sikre areal til flere offentlige formål, både for gjennomføring og utbygging av teknisk og sosial infrastruktur og til private formål – bolig mv.

For å redusere den samlede tiden som går med til detaljregulering må Klimaetaten ha god kompetanse på plan- og bygningsloven, ha oversikt over egne behov og prioritere god samhandling mellom kommunale virksomheter. Byrådsavdelingen forutsetter at dette arbeidet prioriteres i etaten.

3.2 Føringer for virksomheten

Ansvarsområde

Klimaetaten skal være en pådriver i kommunen for å nå målet om at Oslo skal bli en klimarobust nullutslippsby. Klimaetaten har ansvar for oppfølging av Klimastrategi for Oslo mot 2030 (sak 109/20), og forvaltning av ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak, jf. kap. 770.

Klimaetaten skal være pådriver for og bidra til kraftfull klimaledelse og -styring i Oslo kommune. Etaten skal koordinere kommunens klimatilpasningsarbeid. Etaten skal være et sentralt fagmiljø i kommunen og skal samarbeide med befolkningen, næringslivet, kunnskapsmiljøer, organisasjoner og andre offentlige myndigheter for å utvikle gode klimaløsninger i Oslo. Etaten skal mobilisere til atferdsendring for å nå Oslos klimamål, og bygge nettverk for gjennomføring av klimatiltak. Samlet skal Klimaetatens innsats bidra til klimaomstilling gjennom å påvirke markeder, innbyggere og næringsliv.

Klimabudsjettet er en integrert del av byrådets budsjettforslag og bystyrets budsjettvedtak. Klimabudsjettet er også et sentralt element i Oslo kommunes styringssystem for klima. Klimaetaten har ansvaret for det faglige grunnlaget for klimabudsjettet og skal være en rådgiver og pådriver i gjennomføringen av tiltakene i klimabudsjettet. Klimaetaten har en sentral rolle i å følge opp og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy, og i å utvikle nye styringsverktøy i klimapolitikken og klimaarbeidet til Oslo kommune.

Nedenfor fremkommer sentrale føringer for Klimaetaten i 2023, jf. blant annet Sak 1/2023. Underoverskrifter og etterfølgende kulepunkter er viktige og prioriterte områder, men listen er ikke skrevet i prioritert rekkefølge.

Utvikling av etaten og pådriverrollen

- Etaten skal være en rådgiver, pådriver og koordinator for andre virksomheter i oppfølgingen av Klimastrategi for Oslo mot 2030. I dette ligger at Klimaetaten både skal holde oversikten over status på oppfølging av strategien (jf. brev fra byrådsavdelingen 24.11.20) og støtte andre virksomheter i utvikling, analyse, gjennomføring og rapportering på tiltakene i klimabudsjettet. Pådriverrollen vil måtte tilpasses hver enkelt virksomhet og det enkelte tiltak.

- Etaten skal holde Byrådsavdeling for miljø og samferdsel oppdatert om eventuelle utfordringer eller muligheter knyttet til gjennomføring av klimastrategi for Oslo mot 2030 og tiltak i klimabudsjettet for 2023. Klimaetaten skal også utarbeide forslag til mulige løsninger.
- Klimatiltakene skal søkes innrettet slik at de også bidrar til å skape en sosialt bærekraftig by med like muligheter for alle grupper. Klimaetaten skal, i samarbeid med relevante virksomheter, vurdere fordelingskonsekvenser av virkemidlene i klimabudsjettet.
- Klimakonsekvenser skal vurderes i alle relevante beslutninger. Alle virksomheter har i januar 2023 fått tilsendt en veileder som kan benyttes til å vurdere klimakonsekvenser i saksunderlag. Klimaetaten skal på forespørsel, bistå andre virksomheter med å gjøre klimavurderinger av relevante saker.
- Klimaetaten skal videreutvikle Oslos styringssystem for klima i samarbeid med andre aktører i kommunen, herunder utarbeide et styringssystem for indirekte utslipp i 2023.
- For å styrke koordineringen og søke en helhetlig tilnærming til energispørsmål i kommunen, skal det etableres en energienhet i Klimaetaten. Arbeidet med økt lokal energiproduksjon og effektivisert og redusert energibruk skal videreutvikles i tråd med klimastrategien. Etaten bes trekke på allerede eksisterende kompetanse i kommunen.
- Etaten har ansvaret for å koordinere arbeidet med klimatilpasning i kommunen, og skal være en pådriver for og bidra til at klimatilpasning blir integrert i relevante etaters arbeid. Etaten skal videreutvikle klimatilpasningsarbeidet i tråd med bestilling fra MOS av 04.11.2022.
- Klimaetaten skal videreføre arbeidet med å styrke kunnskapen om karbonlagrene i Oslos byggesone og klimakonsekvenser av ulike arealbruk og arealbruksendringer i samarbeid med Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten.
- Klimaetaten skal være en pådriver og faglig støtte for at kommunale virksomheter benytter seg av støtteordninger, som for eksempel Klimasats og Miljødirektoratets støtteordning for klimatilpasningstiltak.
- Klimaetaten skal bidra i arbeid for å påvirke nasjonale og regionale rammebetingelser slik at disse bidrar til oppnåelsen av Oslos klimamål. Etaten skal identifisere behov og muligheter for slike endrete rammebetingelser og foreslå oppfølging av disse for byrådsavdelingen.

Klimabudsjett

- Etaten har ansvar for det faglige grunnlaget for Oslo kommunes årlige klimabudsjetter, og for å bidra med innspill til å videreutvikle klimabudsjettet som styringssystem. Særskilte føringer vil presiseres i egne oppdragsbrev fra MOS.
- Etaten skal i samarbeid med andre virksomheter bidra til utviklingen av nye tiltak og virkemidler samt styrke eksisterende tiltak og virkemidler i arbeidet for å nå klimamålene, inkludert trafikkreduksjonsmålene, i 2023 og 2030. For å kunne vurdere ulike fremgangsmåter, oppfordres det til å foreslå flere virkemidler som vil oppnå det samme.
- Klimaetaten skal bistå byrådsavdelingen med klimafaglige vurderinger og utredninger særlig på mobilitetsområdet, eksempelvis virkemidlene under Oslopakke 3.
- Etaten har ansvar for kontinuerlig forbedring og videreutvikling av metodikk for effektberegninger, rapportering og vurdering av resultatoppnåelse.

- Etaten skal kontinuerlig bidra til å videreutvikle Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap slik at det bedre fanger effekten av Oslos tiltak og virkemidler.
- Klimaetaten skal sammenstille klimarapportering fra kommunens virksomheter iht. eget oppdragsbrev fra byrådsavdelingen. Klimaetaten skal løpende vurdere hvordan vi kan videreutvikle rapporteringssystemet og styringssystemet for øvrig, slik at det blir et viktig verktøy i å sikre måloppnåelse.

Annet klimafaglig arbeid

- Bymiljøetaten har ansvar for gatelading, og Klimaetaten har ansvar for ulike tilskuddsordninger for ladeinfrastruktur. Byrådsavdelingen ber Bymiljøetaten og Klimaetaten om å sikre en koordinert tilnærming til lading.
- Klimaetaten skal bidra til å fremme bruk av biogass. Klimaetaten skal, når det er relevant, samarbeide med Renovasjons- og energigjenvinningsetaten og Vann- og avløpsetaten, som kjenner utfordringer fra et produsentperspektiv. Klimaetaten representerer Oslo kommune i styret og arbeidsgruppen i Biogass Oslofjord.
- Etaten skal følge opp arbeidet med klimavennlige jobbreiser, herunder felleserklæringen mellom arbeidstakerorganisasjonene og byrådet.
- Etaten skal bistå Oslobygg med å måle/evaluere resultatene av målet om å redusere utslippene fra materialer i kommunens nye og rehabiliterte bygg med 30 prosent. UKE kan inviteres inn i arbeidet. Klimaetaten skal også videreføre arbeidet med å vurdere hvordan krav om klimavennlige materialer kan stilles til private utbyggere etter plan- og bygningsregelverket.
- Etaten skal bidra med faglige innspill til mer klimavennlig avfallshåndtering i Oslo, med særlig vekt på CO₂-håndtering fra avfallsforbrenning og økt materialgjenvinning av fossile avfallsfraksjoner som plast og tekstil.
- Klimaetaten skal fortsette å videreutvikle samarbeid om klimatiltak og klimaomstilling mellom næringsliv og myndigheter i Oslo kommune for å oppnå ytterligere utslippsreduksjoner fra næringslivet. Etaten skal drifte og videreutvikle «Næring for klima»-nettverket i tråd med byrådssak 1098/19, og sikre godt samspill mellom Næring for klima og andre relevante nettverk som Skift og Klimapartnere

Internasjonalt arbeid

- Etaten skal faglig bistå byrådsavdelingen i internasjonalt klimaarbeid og innarbeide relevante eksempler på andre byers klimatiltak for konkrete saker. Herunder:
 - Gi faglig bistand til C40s planlagte program om klimabudsjett og Clean Construction Forum, for å løfte Oslo-utviklede virkemidler internasjonalt
 - Bidra til å følge opp EU-prosjektet Move21.
 - Ha hovedansvaret for oppfølging av nettverket Carbon Neutral Cities Alliance.
 - Delta i Eurocities' Mobility Forum og Working Group on Climate Change and Energy Efficiency, og koordinere Oslos innspill der med MOS, samt gi faglige innspill til MOS til andre klimasaker under Eurocities.

- Ha det faglige koordineringsansvaret for Oslos deltagelse i EUs samfunnsoppdrag på 100 klimanøytrale byer.
- Ansvar for Oslos årlige klimarapportering for C40 gjennom CDP, inkludert innhenting av nødvendige innspill fra andre etater.
- Ha ansvar for rapportering og faglig underlag til oppfølging av C40s Green and Healthy Streets Accelerator; Clean Construction Accelerator; Net Zero Buildings Accelerator, samt ved behov støtte BYM i rapportering på Clean Air Cities Accelerator og UKE på Good Food Cities Accelerator.

Kommunikasjon og involvering

- Klimaetaten skal styrke og videreutvikle kommunens arbeid med klimakommunikasjon som skal bidra på kort og lang sikt, til klimavennlig atferdsendring. Dette skal blant annet skje gjennom klimakommunikasjon på nett.
- Etaten skal styrke arbeidet med formidling av miljø- og klimastatus i Oslo i samarbeid med Bymiljøetaten, herunder publisere status på kommunens nettsider.
- Klimaetaten bes om å samarbeide med andre relevante virksomheter om klimakommunikasjon, slik som BYM, REG, VAV, PBE, Oslobygg Oslo KF m.fl.
- Klimaetaten skal kartlegge adferd og holdninger til klimatiltak hos befolkning og næringsliv.
- Etaten drifter «Klimabarometer for Oslo» som skal følge status på viktige indikatorer for å vurdere utslippsreduksjon og klimatilpasning. Klimabarometeret skal gi styringsrelevant informasjon og samtidig være egnet til kommunikasjonsformål. Større endringer i indikatorsettet skal avklares med byrådsavdelingen.
- Klimaetaten skal bistå i kommunikasjon om Oslos klimaarbeid internasjonalt.
- Klimaetaten skal jobbe målrettet med kunnskapsløft for klima blant barn og unge i samarbeid med Utdanningsetaten. Herunder samarbeide med Klimahuset om kommunikasjon og formidling av byenes rolle i klimaarbeidet.

Tilskudd til Klima- og energitiltak (kap. 770)

- Etaten skal forvalte og utvikle Tilskudd til Klima- og energitiltak iht. til gjeldende vedtekter for fondet (bystyresak 184/18) og føringer gitt i Sak 1/2023.
- Etaten skal fortløpende vurdere innføring og markedsføring av nye, eller justering av eksisterende tilskuddsordninger i Oslo for best mulig klima- og energieffekt.
- Klimaetaten skal sørge for at tilskuddsordningene gjøres kjent blant innbyggere og næringsliv, det skal være god tilgang på informasjon, og enkelt for innbyggere, borettslag og sameier og næringsliv å søke om tilskudd. Samtidig skal det tilstrebes å holde de administrative kostnadene så lave som mulig.
- Etaten bes markedsføre relevante tilskuddsordninger særlig rettet mot ytre by og lavinntektsgrupper. Etaten skal fortløpende vurdere hvordan tilskuddsordninger under Klima- og energifondet kan nå grupper som i dag i liten grad søker om tilskudd.

- Klimaetaten skal videreføre energikampanjen med økte tilskuddssatser på energiforbedrende tiltak til utgangen av 2023, med spesielt fokus på å utløse mange energitiltak i borettslag og sameier.

4. Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak

4.1 Sektormål, virksomhetsspesifikke mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Byrådets hovedmål for Miljø og samferdsel (Sak 1 2023)

01. Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % i 2023 sammenlignet med 2009
02. I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være førstevalget
03. Oslo skal være en grønn og levende by
04. Oslo skal ha en kretsløpsbasert ressurs håndtering
05. Oslo skal være en trygg by med god beredskap

Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall kap. 771 Klimaetaten

Mål 1: Oslos klimagassutslipp skal reduseres med 52 % innen 2023, sammenlignet med 2009.

Virksomhetsspesifikt mål 1

Klimaetaten skal være en pådriver for at Oslo kommune har en kraftfull klimaledelse, og bidra til tilstrekkelige styringsverktøy i klimapolitikken og klimaarbeidet i Oslo.

Virksomhetsspesifikt mål 2

Klimaetaten skal i samarbeid med relevante virksomheter utarbeide forslag til utslippskutt gjennom tiltak og virkemidler slik at klimamålene kan følges opp.

Virksomhetsspesifikt mål 3

Klimaetaten skal som rådgiver og pådriver bidra til gjennomføring av klimastrategien til Oslo kommune og tiltakene i klimabudsjettet.

Virksomhetsspesifikt mål 4

Klimaetaten skal gjennom sine kommunikasjonstiltak bidra til atferdsendring hos innbyggere og næringsliv som reduserer direkte og indirekte klimagassutslipp.

Mål 5: Oslo skal være en trygg by med god beredskap

Virksomhetsspesifikt mål 5

Klimaetaten skal bidra til å forebygge de negative konsekvensene av forventede endringer i klima- og værforhold for å gjøre Oslo til en trygg og klimarobust by.

Resultatindikatorer:	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Måltall 2023
Utslippsreduksjon i prosent sammenlignet med utslippsnivået i 2009	25 %	30 %	43 %	52 %

Kvantifiserte utslippsreduksjoner presentert i Klimaetatens innspill til klimabudsjett 2022 (prosent av nødvendige kutt for å nå målet/utslippsrammen)	61 %	65 %	100 %	100 %
Antall gjennomførte klimatiltak i klimabudsjett 2023) i samarbeid med Oslo kommunes virksomheter	17	21	27	27
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	39 %	48 %	55 %	55 %
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	25 %	30 %	35 %	35 %
Andel bedrifter som har satt egne mål for reduksjon av klimagassutslipp (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	20 %	25 %	25 %	25 %
Andel bedrifter som stiller klima- og miljøkrav til sine underleverandører (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	53 %	55 %	55 %	55 %

Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak

Mål 1: Klimagassutslippene skal reduseres med 52 % i 2023 sammenlignet med 2009

Virksomhetsspesifikt mål 1

Tilskuddsordninger under Klima- og energifondet skal legge til rette for å redusere klimagassutslipp i Oslo blant byens innbyggere og næringsliv.

Mål 2: I Oslo skal klima- og miljø-, og helsevennlige transportløsninger være førstevalget

Virksomhetsspesifikt mål 1

Tilskuddsordninger under Klima- og energifondet skal fremme klima- og miljø-, og helsevennlige transportløsninger blant byens innbyggere og næringsliv.

Resultatindikatorer: 1)	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Måltall 2023
Summen av tilsagnsbeløp gitt i løpet av budsjettåret som andel av tilsagnsrammen	51,5 %	48,8 %	100 %	100 %
Andel av tilsagnsramme rettet mot transportsektoren	20 %	31 %	40 %	40 %
Andel av tilsagnsramme rettet mot bygg- og anlegg	2 %	2,3 %	10 %	20 %
Andel av tilsagnsramme rettet mot energibesparende tiltak	12 %	16 %	30 %	30 %

- 1) Det har tidligere vært resultatindikatorer som angir andel av gitte tilsagn innenfor hver sektor. I 2023 er det endret til andel av tilsagnsrammen. Klimaetaten har omregnet resultatene for 2020 og 2021 slik at disse gjenspeiler endring i de tre nederste resultatindikatorer.

Måltallene for 2023 viser en målsetning om at en minimumsandel av tilsagnsrammer skal rettes mot en bestemt sektor. Minimumsandelene er satt slik at summen av disse er mindre enn 100 %. Det betyr at det ikke legges føringer på gjenværende andel av tilsagnsrammen, som da kan fordele seg fritt på sektorene. Faktisk andel kan derfor ved årets slutt overstige minimumsandelen. Formålet med en slik fordeling er å signalisere forventning om omfanget av innsatsen rettet mot en sektor i et gitt budsjettår.

MOS viser til pågående energikampanje som skal vare ut 2023. Det blir viktig med løpende dialog mellom MOS og KLI om tildelte tilsagn, og vurderinger knyttet til tilsagnsramme og måloppnåelse på resultatindikatorer for kap. 770.

4.2 Tiltak i klimabudsjett 2023

Tiltakene i klimabudsjettet skal bidra til å nå Oslos klimamål. Oslos direkte klimagassutslipp skal reduseres med 52 % i 2023 og 95 % i 2030, sammenlignet med 2009. Klimaetaten har en særskilt rolle i å utvikle de faglige underlagene til klimabudsjettet, og være en pådriver i kommunens klimaarbeid jf. føringer for Klimaetaten.

MOS viser til vedlegg 1, Tiltak i klimabudsjett 2023 for en oversikt over virkemidler Klimaetaten er helt eller delvis ansvarlig for å følge opp.

4.3 Tallbudsjettet

Kapittel 771 Klimaetaten

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan 2023
Driftsutgifter			
Lønn	35 276	35 339	43 311
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	16 937	23 392	10 479
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	5 800	3 701	3 741
Overføringsutgifter	7 366	3 077	3 077
Finansutgifter	2	0	0
Sum Driftsutgifter	65 380	65 509	60 608
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-6	0	-700
Refusjoner	-8 042	-3 084	-5 139
Overføringsinntekter	-810	-2 056	-133
Sum Driftsinntekter	-8 858	-5 140	-5 972
Totalsum	56 522	60 369	54 636

Kapittel 770 Tilskudd til klima- og energitiltak

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan 2023
Driftsutgifter			
Lønn	10 130	10 012	10 963
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 308	6 752	7 253
Overføringsutgifter	29 256	81 327	56 180
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	45 694	98 091	74 396
Driftsinntekter			
Refusjoner	-1 697	-1 006	-1 297
Overføringsinntekter	0	-6 166	-6 276
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 193	0	0
Sum Driftsinntekter	-4 889	-7 172	-7 573
Totalsum	40 805	90 919	66 823

Med forbehold om at endelige tabeller foreligger i februar 2023 (dok. 3).

Tabeller

Byrådsavdelingen viser til etatsleders plikt til å holde byrådsavdelingen løpende orientert om forhold av betydning, herunder spesielt kravet om å føre tilsyn og ha kontroll med virksomheten for overholdelse av budsjett, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

4.3.1 Budsjettforutsetninger

Byrådsavdelingen legger til grunn at Klimaetaten i 2023 gjennomfører og følger opp følgende jf. Omtale i Sak 1/2023:

For å sikre en koordinert oppfølging av energiplanleggingen i kommunen, er det bevilget 2 mill. i 2023 og deretter 4 mill. årlig for å etablere en energienhet i Klimaetaten. Energienheten vil gis en særlig rolle i å koordinere det tverretatlige kommunale arbeidet og sikre god samhandling mellom energiselskap, myndigheter og utbyggere med sikte på å kunne realisere kommunens mål på energiområdet.

4.4 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter

Aktuelle verbalvedtak med eventuelle presiseringer:

S1 Klima- og energifondet

Det kan i 2023 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen «Tilskudd til klima- og energitiltak».

MOS forutsetter at vedtak i bystyret, flertallsmerknader fra bystyreutvalgenes behandling av byrådets årsberetning for 2022 der flertallskonstellasjonen også utgjør et flertall i bystyret, samt relevante merknader til årsoppgjøret for 2022 fra Kontrollutvalget, kartlegges og følges opp på eget initiativ.

Felles for alle virksomheter:

Vi forutsetter at vedtak i bystyret, flertallsmerknader fra bystyreutvalgenes behandling av byrådets årsberetning for 2022 der flertallskonstellasjonen også utgjør et flertall i bystyret, samt relevante merknader til årsoppgjøret for 2022 fra Kontrollutvalget, kartlegges og følges opp på eget initiativ.

4.5 Risiko og risikostyring

Risikostyring skal være integrert i virksomhetsstyringen. Virksomheten skal ha et godt bilde av risiko på eget område og et bevisst forhold til hvilket risikonivå som kan aksepteres. Det skal gjennomføres risikovurderinger i samsvar med kravene i instruks for internkontroll, og løpende vurderes behov for risikoreduserende tiltak og kontrollaktiviteter. Endringer i risikovurdering og risikobilde vil være fast tema i styringsdialogen, se også pkt. 6.1.

5. Oppdrag

Nedenfor fremkommer oppdrag til Klimaetaten for 2023. Der endelig oppdrag ikke er gitt står det at oppdragsbrev vil komme. MOS tar forbehold om at det kan komme ytterligere oppdrag gjennom året. Dersom det er forhold som gjør at et oppdrag ikke kan følges opp eller det blir betydelig forsinket, bes etaten gjøre byrådsavdelingen særskilt oppmerksom på årsak til dette i forbindelse med sine tertialrapporteringer.

Oppdrag	Tidsfrist
Klimaetaten skal koordinere kommunens deltakelse som en av de utvalgte byene i EUs samfunnsoppdrag om 100 klimanøytrale byer	Iht. oppdragsbrev fra MOS

Klimaetaten skal gi status for oppfølging av klimastrategien.	Iht. kommende oppdragsbrev
Videreutvikle indikatorsett for et redusert og bærekraftig forbruk og tilhørende indirekte utslipp i samarbeid med Bymiljøetaten m.fl.	Legges ut på kommunens nettsider til 01.06.23
Etaten skal bistå Bymiljøetaten i videreføringen av arbeidet med å gjenbruke materialer og stille ambisiøse klimakrav (evt. bruke tildelingskriterier) til utslippsintensive materialer, blant annet i alle innkjøp av stein, betong og stål – i tillegg til asfalt. BYM skal i samråd med UKE og KLI lage klimaregnskap for alle sine større prosjekter som inkluderer både direkte og indirekte utslipp.	Løpende
Klimaetaten skal bistå byrådsavdelingene for næring og eierskap og miljø og samferdsel og Oslo havn ved revidering av handlingsplanen for nullutslippshavn.	Iht. pågående arbeid som videreføres i 2023.
Klimaetaten skal bistå MOS i arbeidet med kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner på byrådsavdelingsnivå.	Følger prosessen med kommuneplanen
Klimaetaten og Plan- og bygningsetaten bistår byrådsavdelingene for byutvikling og miljø og samferdsel med faglig innspill til nasjonale myndigheter om endring av plan- og bygningsloven, ref. verbalvedtak i statsbudsjettet om plbl-utredning for å sikre hjemmelsgrunnlag for å stille klimakrav til anleggsplass i reguleringsplaner.	Løpende
Klimaetaten skal stille både kommunikasjonsfaglig og klimafaglig kompetanse til disposisjon for ByKuben i arbeidet med å nå Oslo kommunes mål om å plante 100 000 trær innen 2030.	Etter forespørsel fra Bykuben
Klimaetaten gir en samlet vurdering av hvordan virkemidlene for fossile kjøretøy bør endres fram mot 2030 for at NTP-målene for 2025 om bilsalg og Oslos eget mål for 2030 kan nås. Virkemidlene for alle kjøretøygruppene omtalt i NTP-målene skal vurderes, men virkemidlene kan vurderes separat avhengig av kjøretøytype.	Innspill til klimabudsjett, mai 2022
Klimaetaten utarbeider et notat som skisserer retning for Klimaetatens arbeid på energi, i samarbeid med relevante virksomheter	Sammen med rapportering per 2. tertial
Klimaetaten bistår MOS ved behov i arbeidet med å sikre klimaeffekt av biodrivstoffbruk, jf. anmodningsvedtak som Miljødirektoratet jobber med å følge opp.	Løpende
Klimaetaten skal i dialog med bydelene vurdere hvordan klimaarbeidet kan styrkes, og i samarbeid med BYM og Bykuben se på muligheten for å videreutvikle, styrke eller supplere eksisterende nettverk for arbeid med miljø og klima i bydelene.	01.06.2023 (avklares i forbindelse med klimabudsjett 2024)

6. Styringsdialog og resultatoppfølging

6.1 Styringsdialog og møteplan

I byrådssak 1055/17 beskrives tillit som strategi og arbeidsform med formål om å skape enda bedre tjenester til innbyggerne, mer samhandling mellom kommunen og innbyggerne og innad i kommunen på ulike nivå, økt resultatorientering og gjennomføringskraft. Dette skal følges opp i linjen.

Virksomhetsstyringen skal sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak. Ledere på alle nivå har et ansvar for nødvendig samordning for å oppnå felles mål, ref. Instruks for virksomhetsstyring.

Hovedvekt i etatsstyringsmøte skal være måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten i stort. Det skal i mindre grad omhandle innsatsfaktorer og enkeltsaker. Detaljer om oppdrag bør tas i egen dialog (oppdragsmøter), men helheten i porteføljen skal likevel reflekteres i etatsstyringsmøte.

I instruksen er nevnt en rekke områder i virksomhetsstyringen – anskaffelser, IKT, informasjonssikkerhet, HR/HMS og samfunnssikkerhet og beredskap samt forebygging av korrupsjon og korrupsjonslignende hendelser – som det ut fra en risikovurdering **kan** være aktuelt å ta opp i styringsdialogen gjennom året.

Et forhold som **skal** tas opp i styringsdialogen er hvorvidt virksomheten har brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak virksomheten har/vil iverksette, ref. Rundskriv 31/2020, som redegjør for hvilke forhold den enkelte virksomhet må sikre vedrørende overvåking og oppfølging av arbeidstid på alle nivå.

I tillegg til etatsstyringsmøter vil byrådsavdelingen innkalle til et eget strategimøte mellom byråden og virksomheten, hvor hovedpunktene i årsberetningen for 2022 gjennomgås og status og utfordringer diskuteres i et mer langsiktig perspektiv.

Møtedatoer:

- Strategimøte med byråden: 09.03.2023
- Etatsstyringsmøte 1: 02.06.2023
- Etatsstyringsmøte 2: 17.10.2023

For øvrig vises til vedlagte styringskalender.

6.2 Rapportering og resultatoppfølging

Klimaetaten skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering, årsberetning og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Vi viser til byråds sak om "Økonomireglementet for 2023 – Videre delegering av fullmakter og fastsetting av instruks for økonomiforvaltning i etater". Vi viser også til særskilte rundskriv med nærmere krav til virksomhetenes rapportering. MOS ber om at vedlagte rapporteringsmal benyttes ved rapportering per 1. kvartal og 2. tertial.

MOS viser til at dersom en føring eller et oppdrag i tildelingsbrevet ikke kan følges opp, bes etaten gjøre byrådsavdelingen særskilt oppmerksom på årsak til dette i forbindelse med sine tertialrapporteringer.

I tillegg til det som følger av rapporteringsmalen, ønsker MOS at Klimaetaten rapporterer status på ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak. I rapporteringen er det ønskelig at det fremkommer tilsagn gitt, og tilskudd utbetalt, per tilskuddsordning.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

Vi ser frem til et hyggelig og konstruktivt samarbeid om felles mål i 2023!

Med vennlig hilsen

Inger-Anne Ravlum
kommunaldirektør

Andreas Tveteraas
seksjonssjef

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Tiltak i klimabudsjett 2023 - Klimaetaten

Vedlegg 2 - Veileder fellesføringer 2023

Vedlegg 3 - Styringskalender MOS 2023

Vedlegg 4 - Rapporteringsmal MOS 2023

Vedlegg 1

Tiltak i klimabudsjett 2023 – Klimaetaten

Alle virksomheter skal følge opp sin plan for å legge til rette for at ansatte i egne virksomheter kan reise mer klimavennlig til og fra jobb, og plan for hvordan transport i tjeneste (tjenestereiser) skal gjennomføres med klimavennlige transportformer.

Følgende virkemidler i klimabudsjettet gjelder for Klimaetaten i 2023:

Virkemidler i klimabudsjettet		Resultatindikator	Måltall 2023
Nr.	Navn		
7	Tilskudd klimavennlige jobbreiser	Antall bedrifter som i 2023 planlegger å legge til rette for klimavennlige jobbreiser	20
11	Redusere transport av masser og avfall	Bidra i arbeid med å sikre arealer til lokal massehåndtering og identifisere tomt til massebehandlingsanlegg, med mål om å øke andelen masser som gjenbrukes.	
13	Tilskuddsordning for ladestasjon til drosjer	Antall drosjesjåfører som får tilsagn til kjøp av ladestasjon til drosje	75
14	Krav til utslippsfri varelevering på oppdrag for kommunen	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %
15	Samarbeide med BYM om etablering av lading til varebiler Kommunal tilskuddsordning til ladeinfrastruktur elvarebiler Bidra til å fremme nasjonale tilskuddsordninger	Prosentandel av nye registreringer av varebiler i Oslo som er elektriske 1)	47 %
18	Nullutslipp/biogass i busser utover Ruter Tilskuddsordning for lading av buss	Andel nye registrerte busser i Oslo som er nullutslipp eller går på biogass 1)	10 %
20	Insentiver for utslippsfri tungtransport i Oslo (Oslo som foregangsby for utslippsfri tungtransport) Legge til rette for etablering av energistasjoner, blant annet i samarbeid med EBY Samarbeide med BYM om etablering av lading til tunge kjøretøy	Prosentandel av nybilsalg/bestandstall av tunge kjøretøy i Oslo som er utslippsfritt/gasskjøretøy 1)	20 %

	Kommunal tilskuddsordning for hurtigladestasjon for tunge kjøretøy og biogassfyllestasjoner		
	Fremme nasjonal tilskuddsordning for kjøretøy		
22	Tilskuddsordning for mobile ladestasjoner til byggeplass	Antall byggeplasser som mottar tilsagn	7
25	Tilskuddsordning for utslippsfrie motorredskaper	Antall nye elektriske motorredskaper som blir kjøpt som følge av tilsagn	10

- 1) Klimaetaten er ikke alene ansvarlig for om måltall nås, og kan således ikke styres etter dette målet. Resultatindikatoren, og målet er valgt for å gi en indikasjon på om arbeidet går i riktig retning. Klimaetaten bidrar inn i arbeidet.

Bistand til virkemiddel 5:

Byrådsavdelingen ber etaten om å bistå avdelingen i vurderingen av søknader fra andre virksomheter i kommunen om dispensasjon for konvertering til fossilfri/utslippsfri kjøretøypark.

Bistand til virkemiddel 6:

Klimaetaten skal bistå Bymiljøetaten i videre arbeid med innretning og klimaeffekt av nullutslippssoner, i tråd med oppdragsbrev.

Kommentar til virkemiddel 11:

Klimaetaten leder det tverretatlige prosjektet der Plan- og bygningsetaten, Vann- og avløpsetaten og Eiendoms- og byfornyelsesetaten leder hver sine arbeidspakker. Bymiljøetaten, Oslobygg, Fornebubanen og Oslo Havn deltar. I prosjektet skal det jobbes videre med å heve kunnskap og implementere prosesser med mål om å få til mer gjenbruk av masser.

Kommentar til virkemiddel 14:

Alle kontrakter som inngås med leverandører (jf. virkemiddel 14, 19 og 21 i klimabudsjettet) om bruk av nullutslipp/biodrivstoff i kjøretøy og anleggsmaskiner skal inkludere rapportering på forbruk av fossilt og biodrivstoff (i liter) og andre energikilder (f.eks. strøm i kWh). Tallene skal brukes til å estimere klimaeffekten som følger av klimakrav til leverandører.

Kommentar til virkemiddel 18:

Klimaetaten skal i samarbeid med Bymiljøetaten arbeide videre med å utvikle og få på plass virkemidler for å redusere utslipp fra busser, utenom Ruter. Utforming av arbeid vil avhenge av avklaring fra Samferdselsdepartementet om rettslig grunnlag for å stille klimakrav i ruteløyver.

Klimaetaten bes gå i dialog med operatører av bussruter (utenom Ruter) som har særlig forutsetninger for å gå over på nullutslippsløsninger. Klimaetaten bes om å få frem hvordan kommunen kan bistå i overgangen. MOS oppfordrer til at dialogen settes i gang tidlig i 2023.

Kommentar til virkemiddel 20:

Klimaetaten leder prosjektet Oslo som foregangsby for utslippsfri tungtransport. Arbeidet gjennomføres i dialog med Bymiljøetaten, Utviklings- og kompetansetaten, Plan- og bygningsetaten og Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Oslo Havn og andre relevante virksomheter. En forutsetning for arbeidet er å fremskaffe arealer til kommunens klimatiltak lade- og fylleinfrastruktur for tunge kjøretøy.

Byrådsavdelingen har i den årlige arealbehovskartleggingen til sektoren spilt inn behov for blant annet arealer til ladeinfrastruktur til tunge kjøretøy og energistasjoner til Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Klimaetatens rolle i dette arbeidet er å bidra inn med ressurser, utredninger, arbeidskapasitet m.v.

Klimaetaten bes bistå Bymiljøetaten med kommunikasjon i forbindelse med at det skal opprettes 10 attraktive, utslippsfrie laste-/losselommer i tråd med anbefalinger i evalueringsrapport fra Norconsult om økt antall og kraftig forsterket kommunikasjon av tiltak.

Redusere indirekte klimagassutslipp

Klimaetaten skal bidra til å redusere indirekte klimagassutslipp ved å følge opp tiltak for plastminimering, bærekraftig og redusert forbruk og bærekraftig mat, i tråd med «Tiltaksliste - plast, urbant landbruk, bærekraftig og redusert forbruk og bærekraftig mat 2023-2026» som er vedlagt Sak1/2023. Det vil rapporteres på status i Klimaetatens årsberetning.